

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym do elektronicznego postępowania upominawczego w dniu 10 maja 2017 r. (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. domagała się zasądzenia na jej rzecz od pozwanej B. S. kwoty 18.887,56 zł, stanowiącej należność główną, wraz z odsetkami umownymi w wysokości 14% w stosunku rocznym, liczonymi od dnia 11 maja 2017 r. do dnia zapłaty, kwoty 802,59 zł z tytułu odsetek umownych naliczonych do dnia 10 maja 2017 r., a nadto zwrotu kosztów sądowych w wysokości 247,00 zł.

W uzasadnieniu tego pisma strona powodowa wskazała, iż z danych zawartych w Księgach Rachunkowych (...). z siedzibą w W. wynika, iż powodowemu bankowi przysługuje względem pozwanej B. S. wymagalna i niespłacona wierzytelność w łącznej wysokości 19.680,15 zł, w tym w kwocie 18.877,56 zł z tytułu należności głównej oraz w kwocie 802,59 zł z tytułu odsetek naliczonych do dnia 10 maja 2017 r., a wynikająca z zawartej między stronami niniejszego postępowania umowy z dnia 17 lutego 2016 r. (...) o numerze (...). Odnosząc się do zamieszczonego tam żądania dotyczącego odsetek umownych, strona powodowa wskazała, iż są one naliczane w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie i w dniu zawarcia umowy wynosiły one dwukrotność sumy stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktów procentowych, tj. 14 % w stosunku rocznym. Strona powodowa wskazała nadto, iż mimo pisemnego wezwania do zapłaty z dnia 21 lutego 2017 r. pozwana nie uregulowała należności.

Sąd Rejonowy L. w L. postawieniem wydanym w dniu 26 maja 2017 r. stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty, po czym przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego w S. – procedując przy tym w oparciu o przepis z art. 505⁽³³⁾ § 1 k.p.c.

(...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. w określonym terminie uzupełniła – w trybie art. 505³⁷ § 1 k.p.c. – zarówno braki formalne, jak i fiskalne pozwu.

Pozwana B. S. nie wniosła odpowiedzi na pozew.

Na rozprawie wyznaczonej na dzień 6 września 2017 r. pozwana oświadczyła, iż przyznaje podstawę faktyczną oznaczoną w pozwie i uznaje powództwo.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 10 maja 2017 r. (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. wystawił – na podstawie art. 95a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r., poz.1988 z późn. zm.) wyciąg z ksiąg bankowych o numerze (...), wedle którego wymagalna wierzytelność przysługująca powodowi wobec pozwanej B. S. z tytułu umowy z dnia 17 lutego 2016 r. (...) o numerze (...) na dzień wystawienia wyciągu wynosiła 19.680,15 zł. Na kwotę wymagalnego zadłużenia składała się kwota należności głównej w wysokości 18.877,56 zł oraz należność z tytułu odsetek umownych w wysokości 10 % w stosunku rocznym, liczonych od dnia 4 stycznia 2017 r. do dnia 10 maja 2017 r. Dalsze odsetki, należne od dnia 11 maja 2017 r. do dnia zapłaty, naliczane były od należności głównej w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, wynoszącej na dzień wystawiania wyciągu 10 % w stosunku rocznym, jednak nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie, tj. dwukrotności sumy stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktów procentowych (dowód: Wyciąg z ksiąg bankowych o numerze (...) – k. 11; Wezwanie do zapłaty z dnia 21 lutego 2017 r. – k. 12).

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z przepisem art. 213 § 2 k.p.c. sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa.

Uznanie powództwa jest aktem dyspozycyjnym pozwanego, który nie tylko uznaje samo żądanie powoda, ale i to, że uzasadniają je przytoczone przez powoda okoliczności faktyczne i godzi się na wydanie wyroku uwzględniającego to żądanie (por. M. Jędrzejewska, [w:] T. Ereciński, J. Gudowski, M. Jędrzejewska, Komentarz do Kodeksu postępowania

cywilnego. Część pierwsza. Postępowanie rozpoznawcze, tom 1, Warszawa 2002, s. 467). Oświadczenie w przedmiocie uznania powództwa obejmuje także podstawę prawną danej sprawy, tzn. zespół obowiązujących przepisów, na podstawie których sąd ma wydać rozstrzygnięcie (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 października 1976 r., III CRN 232/76, Legalis nr 19707 z glosami S. Dalki, OSP 1978, Nr 3, poz. 50; A. Skąpskiego, OSP 1978, Nr 7–8, poz. 143 i J. Mokrego, PiP 1978, Nr 10, s. 178; por. też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 września 1983 r., III CRN 188/83, Legalis nr 23874).

Przepis z art. 213 § 2 k.p.c. zobowiązuje zarazem sąd do oceny, czy złożone w danej sprawie oświadczenie o uznaniu powództwa nie jest sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego oraz nie zmierza do obejścia prawa.

Podstawę prawną dochodzonego przez powodowy bank od pozwanej roszczenia stanowiły przepisy art. 69 i n. ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r., poz. 1988 z późn. zm.) oraz przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r., poz. 1528 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 69 ust. 1 tej ustawy przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Z kolei wedle regulacji z art. 3 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim „Przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255 550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi.”. Umowa o kredyt konsumencki, stosownie do art. 29 ust. 1 i 3 powyższej ustawy, powinna zostać zawarta w formie pisemnej, być sformułowana w sposób jednoznaczny i zrozumiały oraz – zgodnie z art. 30 ustawy – określać m. in. wysokość kredytu, zasady i terminy spłaty kredytu, roczną stopę oprocentowania oraz warunki jej zmiany, opłaty i prowizje oraz inne koszty związane z udzieleniem kredytu, informację o pozostałych kosztach, do których zapłaty zobowiązany jest konsument w związku z zawartą umową, informację o skutkach uchybienia postanowieniom dotyczącym zasad i terminu spłaty kredytu, informację o rocznej stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego oraz warunki jej zmiany, a także informację o innych kosztach ponoszonych przez konsumenta w związku z niewykonaniem przez niego zobowiązań wynikających z umowy, w tym o kosztach upomnień lub wezwań do zapłaty, kosztach sądowych i postępowania egzekucyjnego.

Podstawowym obowiązkiem kredytobiorcy jest - stosownie do przytoczonej przez Sąd regulacji z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe - obowiązek zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z przewidzianymi w umowie odsetkami kapitałowymi, w sposób i terminach określonych w umowie.

W przedmiotowej sprawie, zgodnie z przedstawionym przez stronę powodową wyciągiem z ksiąg bankowych (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. z dnia 10 maja 2017 r. o numerze (...), zobowiązanie pozwanej B. S. do zapłaty na rzecz powodowej (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 18.877,56 zł wraz z odsetkami umownymi liczonymi od dnia 4 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, wynoszącej na dzień wystawiania wyciągu 10 % w stosunku rocznym, jednak nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie, tj. dwukrotności sumy stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktów procentowych, wynikało z zawartej w dnia 17 lutego 2016 r. przez strony procesu umowy kredytu konsolidacyjnego o numerze (...).

Poza sporem między stronami niniejszego procesu pozostawało przy tym, iż B. S. z ustalonego w umowie obowiązku uiszczania miesięcznych rat należności nie wywiązywała się, co doprowadziło do zainicjowania niniejszego postępowania sądowego i co uzasadniało wymagalność roszczenia o zapłatę kwoty 18.887,56 zł.

Dlatego też złożone przez pozwaną B. S. na rozprawie wyznaczonej na dzień 6 września 2017 r. oświadczenie w przedmiocie uznania powództwa Sąd uznał – w zakresie roszczenia o zapłatę kwoty 19.680,15 zł, w tym kwoty

18.877,56 zł z tytułu należności głównej – za skuteczne i na mocy art. 213 § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku.

Powstały z dniem 4 stycznia 2017 r. stan wymagalności roszczenia banku o zwrot sumy wykorzystanego kredytu wraz z należnymi odsetkami kapitałowymi rodził zarazem uprawnienie (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. do dochodzenia odsetek za opóźnienie.

Zgodnie z art. 481 § 1-3 k.c. w przypadku, gdy dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać – chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi – odsetek za czas opóźnienia. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego (obecnie 1,5%) i 5,5 punktów procentowych, tj. łącznie 7 % w skali roku.

Twierdzenia strony powodowej w przedmiocie ustalonej w umowie z dnia 17 lutego 2016 r. o numerze (...) wysokości odsetek za opóźnienie poparte zostały przedstawionym wyciągiem z ksiąg rachunkowych (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. z dnia 10 maja 2017 r. o numerze (...).

Przedłożony przez powodowy bank wyciąg z ksiąg bankowych nie miał w niniejszym postępowaniu mocy dokumentu urzędowego. Stosownie bowiem do art. 95 ust 1a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, dodanego ustawą z dnia 19 kwietnia 2013 r. o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz ustawy o funduszach inwestycyjnych (Dz.U. z 2013, poz. 777) moc prawna dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń – nadana na podstawie art. 95 ust. 1 prawa bankowego księgom rachunkowym banków i sporządzonym na ich podstawie wyciągom oraz innym oświadczeniom podpisanym przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzonym w ten sposób pokwitowaniom odbioru należności – nie obowiązują w postępowaniu cywilnym. Powyższa nowelizacja stanowiła konsekwencję wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 marca 2011 r. (P 7/09, Dz.U. Nr 72, poz. 388, Legalis nr 303534), uznającego powyższy przepis art. 95 ust. 1 prawa bankowego – w zakresie, w jakim nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych banku w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta – za niekonstytucyjny.

Tak więc w obowiązującym stanie prawnym wyciąg z ksiąg bankowych jest wyłącznie dokumentem prywatnym i jako taki, zgodnie z art. 245 k.p.c., stanowi jedynie dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Tym niemniej dokument prywatny stanowi pełnoprawny środek dowodowy, który sąd orzekający w ramach swobodnej oceny dowodów może uznać za podstawę swoich ustaleń faktycznych.

Treść wyciągu z ksiąg bankowych (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. z dnia 10 maja 2017 r. Sąd uznał, mając przy tym na względzie oświadczenie w przedmiocie uznania powództwa, złożone przez pozwaną B. S. na rozprawie wyznaczonej na dzień 6 września 2017 r., i brak w materiale dowodowym zawartej przez strony procesu w dniu 17 lutego 2016 r. umowy (...) o numerze (...), za odpowiadającą – w zakresie sposobu ułożenia się stron tego kontraktu co do należnych bankowi od kredytobiorcy odsetek – rzeczywistemu stanowi rzeczy, co dało Sądowi asumpt do odmiennego, w stosunku do żądania zgłoszonego w pozwie, określenia należnych powodowi od pozwanej odsetek umownych za opóźnienie. Zgodnie bowiem z informacją zawartą w wyciągu z ksiąg rachunkowych (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. z dnia 10 maja 2017 r. o numerze (...) odsetki umowne za opóźnienie liczone miały być według zmiennej stopy procentowej, stanowiącej czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP, wynoszącej na dzień wystawiania wyciągu 10 % w stosunku rocznym, jednak nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie, tj. dwukrotności sumy stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktów procentowych.

W okolicznościach niniejszej sprawy za zmierzające do obejścia przepisów prawa uznać należało żądanie strony powodowej zamieszczone w pozwie zasądzenia na jej rzecz od pozwanej od niespłaconej kwoty kapitału – tj. kwoty 18.887,56 zł – odsetek umownych w wysokości 14 % w stosunku rocznym.

Zgodnie bowiem z powołanymi wyżej regulacjami z art. 481 § 1-3 k.c. w przypadku, gdy dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać – chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi – odsetek za czas opóźnienia. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego (obecnie 1,5%) i 5,5 punktów procentowych, tj. łącznie 7 % w skali roku. Jednocześnie, jak wynika to z powołanych wyżej przepisów z art. 29 ust. 3 i art. 30 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, informacja o rocznej stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego oraz o warunkach jej zmiany przez przedsiębiorcę udzielającego kredytu konsumentowi w zakresie swojej działalności gospodarczej powinna zostać zawarta w sposób jednoznaczny i zrozumiały w umowie kredytu.

Z przedstawionego przez stronę powodową wyciągu z ksiąg bankowych (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. z dnia 10 maja 2017 r. o numerze nr (...) wynikało, iż przewidziana przez strony umowy wysokość odsetek umownych za opóźnienie określona została według zmiennej stopy procentowej – w wysokości czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP, nie więcej jednak niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie.

Wysokość stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego wynosi – począwszy od dnia 5 marca 2015 r. – 2,5 % w stosunku rocznym, a jej czterokrotność – 10 %. Gdyby natomiast doszło do sytuacji, w której tak wyliczona stopa procentowa przekroczyłaby wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie – bank mógłby domagać się wyłącznie odsetek maksymalnych

Od chwili zawarcia przez strony procesu umowy kredytu wysokość czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego nie uległa zmianie i wynosi ona 10 % w stosunku rocznym.

Okoliczność, że w chwili zawarcia tej umowy odsetki w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP były w istocie odsetkami maksymalnymi, nie daje podstawy do automatycznego uznania, że po zmianie przepisów można dochodzić za opóźnienie odsetek maksymalnych w nowym brzmieniu i nowej, wyższej wysokości. Dokonanie zmiany wysokości zastrzeżonych w umowie odsetek poprzez ich podwyższenie do nowej wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie – bez zgody i wiedzy kredytobiorcy – stanowiło w istocie samowolną i jednostronną zmianę umowy, co jest oczywiście niedopuszczalne.

Na dzień orzekania o przedmiocie niniejszego procesu ustalona w umowie zmienna stopa procentowa, stanowiąca czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP, wynosiła 10 % i była niższa od stopy ustawowych odsetek maksymalnych za opóźnienie o 4 punkty procentowe.

Wobec powyższego Sąd złożone przez B. S. oświadczenie w przedmiocie uznania powództwa w zakresie żądania zasądzenia od niej na rzecz powoda od kwoty 18.887,56 zł odsetek umownych za opóźnienie w wysokości przenoszącej wysokość odsetek umownych za opóźnienie, ustalonych w umowie kredytu konsolidacyjnego z dnia 17 lutego 2016 r. o numerze (...), uznał za prowadzące do naruszenia zakresu kompetencji profesjonalnego podmiotu zawierającego umowę kredytu konsumenckiego i obejścia semiimperatywnych przepisów regulujących wysokość odsetek za opóźnienie.

Mając na względzie powyższe rozważania, Sąd kwotę 18.887,56 zł zasądził od pozwanej na rzecz powodowego banku wraz z odsetkami umownymi naliczanymi według zmiennej stopy procentowej, stanowiącej czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP, która to zmienna stopa na dzień orzekania wynosi 10 % w stosunku rocznym, liczoną od dnia wytoczenia powództwa, tj. od dnia 11 maja 2017 r. do dnia zapłaty, jednak w wysokości nie większej niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie, czyli w wysokości nie większej niż dwukrotność sumy stopy

referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych, a w zakresie żądania zasądzenia od kwoty 18.887,56 zł odsetek umownych za opóźnienie w wysokości przenoszącej wysokość czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP – powództwo oddalił (w punkcie II sentencji wyroku).

O kosztach procesu, Sąd rozstrzygnął w punkcie III sentencji wyroku, orzekając w tym zakresie na podstawie art. 100 zdanie drugie k.p.c.

Zgodnie z tym przepisem w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu.

W okolicznościach niniejszej sprawy żądanie strony powodowej nie zostało uwzględnione jedynie w zakresie wysokości stopy procentowej należnych odsetek umownych, liczonych od kwoty należności głównej od dnia 11 maja 2017 r. do dnia zapłaty.

Na koszty procesu zasądzone od pozwanej B. S. na rzecz powoda (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. składała się wyłącznie uiszczona przez powoda opłata sądowa od pozwu – w łącznej wysokości 985,00 zł.

Rozstrzygnięcie zamieszczone w punkcie IV sentencji wyroku Sąd oparł na treści art. 333 § 1 pkt 2 k.p.c., zgodnie z którą sąd z urzędu nada wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli zasądza roszczenie uznane przez pozwanego.